

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ
ОБУКЕ ПОВЕРЕНИКА ЦИВИЛНЕ
ЗАШТИТЕ

Београд, 2021. године

Влада Републике Србије
Министарство унутрашњих послова
Кабинет министра

На основу члана 133. став 2. Закона о полицији („Службени гласник РС“, број 6/16, 24/18 и 87/18) и члана 10. став 3. Правилника о начину обучавања, оспособљавања, наставним плановима и програмима субјеката и снага система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“ 128/20), по претходно прибављеној сагласности помоћника министра - начелника Сектора за ванредне ситуације,

министар унутрашњих послова доноси

**НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ ОБУКЕ ПОВЕРЕНИКА
ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ**

1. По овом програму оспособљавају се повереници и заменици повереника цивилне заштите (у даљем тексту: повереници цивилне заштите).
2. Програм се примењује наредног дана од дана доношења.

01 број: 2051/21
У Београду, 26 FEB 2021

МИНИСТАР
УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

Александар Вулин

НАСТАВНИ ПЛАН И ПРОГРАМ ОБУКЕ ПОВЕРЕНИКА ЦИВИЛНЕ ЗАШТИТЕ

1. Намена програма

Овим програмом омогућава се стицање знања, вештина и ставова повереника цивилне заштите, потребних за успешно спровођење мера цивилне заштите у области смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама. Обука повереника цивилне заштите (у даљем тексту: Обука) је намењена повереницима и заменицима повереника цивилне заштите у органима државне управе, локалне самоуправе, привредним друштвима и другим правним лицима, насељу, делу насеља и стамбеним зградама.

2. Циљ програма

Циљ програма је оспособљавање полазника Обуке за организовање и спровођење превентивних и оперативних активности у заштити и спасавању људи и материјалних добара у области смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама.

3. Општи исходи

По завршетку Обуке, полазници ће моћи да:

- препознају основне елементе система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама,
- учествују у спровођењу активности на смањењу ризика од катастрофа,
- учествују у спровођењу мера цивилне заштите,
- спроводе личну и узајамну заштиту,
- поступају у различитим катастрофама у складу са утврђеним задацима,
- комуницирају у систему смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама (хоризонтална и вертикална комуникација),
- пруже прву помоћ,
- гасе почетни пожар.

4. Организација и трајање Обуке

Обука се реализује са укупним фондом од 9 наставних часова (један радни дан).

Један час траје 40 минута.

Обука се реализује по групама до 30 (тридесет) полазника.

Обука се реализује у седишту органа државне управе, привредног друштва и другог правног лица и јединице локалне самоуправе.

Обука се реализује у оквиру теоријске и практичне наставе. Теоријска и практична настава се обавља са свим полазницима Обуке заједно. Наставу на Обуци реализовати у одговарајућем наставном окружењу, које обезбеђује оптималан пренос знања и вештина.

Полазник је у обавези да оствари пун фонд наставних часова. Руководилац Обуке је обавезан да о изостанцима полазника обавести надлежну службу и Национални тренинг центар за ванредне ситуације, који ће обавестити подносиоца захтева за обуком.

5. Услови за извођаче наставе (критеријум и компетенције)

Извођачи наставе су запослени из Центра и из Надлежне службе, са вишегодишњим искуством¹ из области која је предмет обуке, као и запослени који су оспособљени за самостално планирање, припрему и извођење наставе у складу са принципима учења одраслих.

За извођаче наставе могу се ангажовати припадници других организационих јединица Министарства унутрашњих послова (у даљем тексту: Министарство) стручни за област програмског садржаја ове Обуке.

Извођаче наставе из састава Надлежне службе у писаној форми предлаже руководиоцац Надлежне службе.

За извођаче наставе могу се ангажовати предавачи изван Министарства, уколико се из предметне области не могу ангажовати предавачи из Министарства. Стручњаке, уз навођење њихових компетенција, које су од значаја за извођење наставе на овој Обуци, може предложити руководиоцац Надлежне службе или руководиоцац организационе јединице Министарства надлежне за послове обуке. Наведене предлоге Надлежна служба доставља на захтев организационој јединици Министарства надлежној за послове обуке.

6. Улазни критеријуми за полазнике Обуке

На Обуку се упућују повереници и заменици повереника цивилне заштите који су именовани одлуком надлежног органа.

7. Препоруке за реализацију наставе, дидактичко-методичко упутство

Обуку реализовати у складу са андрагошким принципима учења одраслих. У извођењу наставе потребно је користити одговарајуће наставне методе које ће омогућити сваком појединцу потпуно ангажовање у наставном процесу.

Процес наставе на Обуци ће бити усмерен на полазнике и тако им омогућити да сами контролишу процес усвајања знања и стицања вештина. Полазници ће кроз интерактивну наставу, у складу са плановима реализације часова, имати могућности да научено одмах примењују у извршавању обавеза повереника и заменика повереника цивилне заштите.

У извођењу наставе ће се примењивати следеће наставне методе:

- презентација,
- модификовано предавање,
- демонстрација,
- групна дискусија.

8. Начин и критеријуми оцењивања

Након реализоване наставе спровести тестирање полазника.

Полазник је успешно решио тест ако је тачно одговорио на најмање 70% од укупног броја питања. Уколико је полазник успешно завршио проверу усвојеног знања биће оцењен описно „положио“, односно „није положио“ у случају да није дао тачне одговоре на најмање 70% од укупног броја питања.

Комисију за проверу оспособљености полазника сачињавају: један извођач наставе, представник Националног тренинг центра за ванредне ситуације и представник организационе јединице Надлежне службе, односно представник субјекта по чијем захтеву се Обука организује. Комисију за оцену оспособљености полазника Обуке формира

---

¹ Најмање пет година радног искуства на пословима смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама

руководилац организационе јединице Министарства унутрашњих послова надлежне за послове обуке.

Полазнику који није са успехом завршио проверу знања ће бити омогућено поновно полагање у року од 30 дана.

Полазник који није приступио поновном полагању теста или тест није са успехом положио, сматраће се да није са успехом завршио Обуку.

9. Издавања уверења

Полазницима који са успехом заврше Обуку, издаје се уверење о завршеној Обуци повереника цивилне заштите.

10. Евалуација програма

Програм се може мењати или допуњавати уколико је евалуацијом, доношењем нових прописа или усвајањем нових стандарда у раду утврђена потреба за изменом.

11. Програмски садржај

Р. бр.	Наставне јединице	Фонд часова	
		Теоријска настава	Практична настава
1.	Систем смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама и улога штабова за ванредне ситуације	1	
2.	Задаци повереника цивилне заштите у спровођењу мера цивилне заштите и личне и узајамне заштите са примерима из праксе и искуствима у реализацији задатака	2	
3.	Комуникација у систему смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама	1	
4.	Прва помоћ, стандардизована и приручна средства		2
5.	Гашење почетних пожара употребом ватрогасне опреме и средстава		2
Фонд часова		4	4
Провера знања		1	
Укупан фонд часова		9	

12. Програмски садржај по наставним јединицама

Теоријска настава		
Бр.	Наставна јединица	Бр. часова
1	Систем смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама и улога штабова за ванредне ситуације	
1.1	Појам, структура и значај система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама	1
1.2	Правна регулатива – надлежности, права и дужности повереника цивилне заштите	
1.3	Организација и функционисање штабова за ванредне ситуације	
1.4	Улога и задаци повереника у систему смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама	

	1.5	Документа која повереници и заменици повереника користе у раду (подсетник за рад, телефонски именик одговорних лица и органа и др.)	
2	Задаци повереника цивилне заштите у спровођењу мера цивилне заштите и личне и узајамне заштите, са примерима из праксе и искуствима у реализацији задатака		
	2.1	Задаци повереника у узбуњивању	2
	2.2	Задаци повереника у евакуацији	
	2.3	Задаци повереника у збрињавању	
	2.4	Задаци повереника у склањању	
	2.5	Остале мере цивилне заштите	
	2.6	Лична и узајамна заштита и средства за личну и узајамну заштиту	
	2.7	Примери праксе у реализацији задатака повереника цивилне заштите	
	2.8	Искуства у спровођењу мера цивилне заштите	
3	Комуникација у систему смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама		
	3.1	Појам и врсте комуникација	1
	3.2	Комуникацијске вештине	
	3.3	Комуникација са штабом за ванредне ситуације и стручном оперативним тимовима	
	3.4	Комуникација са оперативним снагама ангажованим на угроженом подручју	
	3.5	Комуникација са грађанима	

Практична настава			
Број	Наставна јединица		Бр. часова
4	Прва помоћ, стандардизована и приручна средства		
	4.1	Демонстрација средстава за пружање прве помоћи	2
	4.2	Демонстрација пружања прве помоћи	
	4.3	Рад у групама по радним тачкама	
5	Гашење почетних пожара употребом ватрогасне опреме и средстава и приручним средствима		
	5.1	Демонстрација употребе С-апарата, метларице и напртњаче	2
	5.2	Демонстрација гашења почетних пожара	
	5.3	Гашење пожара приручним средствима (у кући, на отвореном простору)	
	5.4	Рад у групама по радним тачкама	

13. Програмски садржај са специфичним исходима Обуке

1. Систем смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама и улога штабова за ванредне ситуације

Циљ наведене наставне јединице је да полазницима пружи могућност да усвоје знања, стекну вештине и ставове о систему смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама, као и о улози штабова за ванредне ситуације.

Тематске јединице:

- 1.1. Појам, структура и значај система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама
- 1.2. Правна регулатива – надлежности, права и дужности повереника цивилне заштите
- 1.3. Организација и функционисање штабова за ванредне ситуације
- 1.4. Улога и задаци повереника цивилне заштите у систему смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама
- 1.5. Документа која повереници користе у раду (подсетник за рад, телефонски именик одговорних лица и органа и др.)

На крају ових тематских јединица полазник ће моћи да:

<i>из домена знања</i>	<i>из домена вештина</i>	<i>из домена ставова</i>
<ul style="list-style-type: none"> - наведе елементе система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама - објасни организацију и функционисање штаба за ванредне ситуације - наведе послове, улоге и задатке повереника цивилне заштите - наброји документа која користе у свом раду повереници цивилне заштите	<ul style="list-style-type: none"> - примењује своје законом прописане: надлежности, права и дужности - извршава своју улогу и задатке у систему смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама - ажурно израђује евиденције из своје надлежности	<ul style="list-style-type: none"> - схвати улогу и значај повереника у систему смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама

2. Задаци повереника цивилне заштите у спровођењу мера цивилне заштите, личне и узајамне заштите са примерима из праксе и искуствима у реализацији задатака

Циљ наведене наставне јединице је да полазницима пружи могућност да усвоје знања, стекну вештине и ставове о мерама цивилне заштите, као и о личној и узајамној заштити у оквиру система цивилне заштите.

Тематске јединице:

- 2.1. Задаци повереника цивилне заштите у узбуњивању
- 2.2. Задаци повереника цивилне заштите у евакуацији
- 2.3. Задаци повереника цивилне заштите у збрињавању
- 2.4. Задаци повереника цивилне заштите у склањању
- 2.5. Остале мере цивилне заштите
- 2.6. Лична и узајамна заштита и средства за личну и узајамну заштиту
- 2.7. Примери праксе у реализацији задатака повереника цивилне заштите
- 2.8. Искуства у спровођењу мера цивилне заштите

На крају ових тематских јединица полазник ће моћи да:

<i>из домена знања</i>	<i>из домена вештина</i>	<i>из домена ставова</i>
<ul style="list-style-type: none"> - објасни своје задатке у спровођењу мере узбуњивања - наведе своје задатке у	<ul style="list-style-type: none"> - учествује у спровођењу мера цивилне заштите: узбуњивању, евакуацији, збрињавању и склањању	<ul style="list-style-type: none"> - савесно и одговорно обавља поверене му послове и задатке из области спровођења мера

<ul style="list-style-type: none"> - спровођењу евакуације - наведе своје задатке у спровођењу збрињавања - наведе своје задатке у спровођењу мере склањања - наброји остале мере цивилне заштите - објасни појам личне и узајамне заштите - наведе средства за личну и узајамну заштиту - препознаје потребу за применом личне и узајамне заштите - идентификује примере добре праксе и искуства у реализацији задатака и спровођењу мера 	<ul style="list-style-type: none"> - учествује у спровођењу осталих мера цивилне заштите - употребљава средства за личну и узајамну заштиту - организује и спроводи личну и узајамну заштиту 	<p>цивилне заштите и личне и узајамне заштите у оквиру система цивилне заштите</p>
--	---	--

3. Комуникација у систему смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама

Циљ наведене наставне јединице је да полазницима пружи могућност да усвоје знања, стекну вештине и ставове о начинима комуникације у систему смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама.

Тематске јединице:

3.1. Појам и врста комуникација

3.2. Комуникацијске вештине

3.3. Комуникација са штабом за ванредне ситуације и стручно оперативним тимом

3.4. Комуникација са оперативним снагама ангажованим на угроженом подручју

3.5. Комуникација са грађанима

На крају ових тематских јединица полазник ће моћи да:

<i>из домена знања</i>	<i>из домена вештина</i>	<i>из домена ставова</i>
<ul style="list-style-type: none"> - објасни појам комуникација - наведе врсте комуникације - наброји комуникацијске вештине - разликује нивое комуникације - опише начин комуникације са штабом за ванредне ситуације и стручно оперативним тимовима - опише начин комуникације са снагама система смањења ризика од катастрофа и управљања ванредним ситуацијама - опише начин комуникације 	<ul style="list-style-type: none"> - примењује комуникацијске вештине - ефикасно комуницира са штабом за ванредне ситуације и стручно оперативним тимом - комуницира са оперативним снагама на угроженом подручју - комуницира са грађанима 	<ul style="list-style-type: none"> - испољи позитиван однос према комуникацији на свим нивоима, у циљу успешног обављања својих задатака током спровођења мера цивилне заштите - испољи и развија позитиван однос према значају благовременог и ефикасног извештавања штаба за ванредне ситуације о свим битним чињеницама за организацију и спровођење мера цивилне заштите

са грађанима		
--------------	--	--

4. Прва помоћ, стандардизована и приручна средства		
Циљ наведене наставне јединице је да полазницима пружи могућност да усвоје знања, стекну вештине и ставове о пружању прве помоћи стандардизованим и приручним средствима.		
<i>Тематске јединице:</i> 4.1. Демонстрација средстава за пружање прве помоћи 4.2. Демонстрација пружања прве помоћи 4.3. Рад у групама по радним тачкама		
На крају ових тематских јединица полазник ће моћи да:		
<i>из домена знања</i>	<i>из домена вештина</i>	<i>из домена ставова</i>
<ul style="list-style-type: none"> - опише поступак пружања прве помоћи - наброји средства за пружање прве помоћи 	<ul style="list-style-type: none"> - употребљава средства за пружање прве помоћи - пружи прву помоћ стандардизованим средствима - пружи прву помоћ приручним средствима - симулира пружање прве помоћи у оквиру задатка у групном раду 	<ul style="list-style-type: none"> - схвати значај пружања прве помоћи

5. Гашење почетних пожара употребом ватрогасне опреме и средстава и приручних средстава		
Циљ наведене наставне јединице је да полазницима пружи могућност да усвоје знања, стекну вештине и ставове о гашењу почетних пожара употребом ватрогасне опреме и средстава и приручних средстава.		
<i>Тематске јединице:</i> 5.1. Демонстрација употребе С – апарата, метларице и напртњаче 5.2. Демонстрација гашења почетних пожара 5.3. Гашење пожара приручним средствима (у кући, на отвореном простору) 5.4. Рад у групама по радним тачкама		
На крају ових тематских јединица полазник ће моћи да:		
<i>из домена знања</i>	<i>из домена вештина</i>	<i>из домена ставова</i>
<ul style="list-style-type: none"> - објасни начин употребе С – апарата, метларице и напртњаче - опише поступак гашења почетних пожара - објасни гашење пожара приручним средствима 	<ul style="list-style-type: none"> - употреби С – апарат, метларицу и напртњачу - успешно угаси почетни пожар приручним средствима - учествује у гашењу почетних пожара - вежба у групном раду задатаке гашења почетних пожара употребом ватрогасне опреме и средстава 	<ul style="list-style-type: none"> - испољи позитиван став и одговорност у гашењу почетних пожара